

Szerző: .....

Cím: *A Dunakorzó Kérdése 100 év tükrében*

Forrás: .....

Ujpesti Ujság

Bn.

1937 XI. 7.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

Személy

Helyszám

A DUNAKORZÓ KÉRDÉSE 100 ÉV TÜKRÉBEN

Egy régi könyv fekszik előttem: Vizer István uramnak, a hétszilvafás táblabírónak „Szózata a' Hazához“. Az elsárgult lapok a boldog béke, a nyugodt mult levegőjét árasztják magukból. A könyv a Dunakorzó, valamint a Duna—Tisza-csatorna kérdésével foglalkozik, ami kitűnik az első oldalon lévő címből is: „Szózat a' a Hazához a Dunatiszai Csatornáról Pesti kikötőről“. majd a belső oldalon olvashatjuk a szerző ajánlását, ami szól eképen: „Hazafiui Nézetek s ajánlatok Nevezetes alap tervek kivitele Tárgyában a' Dunát—Tiszát egybekötő s hajókázható csatornáról Pest-kikötőjéről“, írta: Vizer István Komárom, Nyitra, Tolna, Veszprém, Somogy, s. a. t. vármegyék Táblabírája s Diplomaticus Hiteles mérnöke s. a. t. Staticai, Dynamikai, Hydraulikai s Technikai Tekintetében, a Tudományokhoz illő szólás szabadsággal...“

A derék jó Vizer urunk, már előre exkuzálta magát, hogy ezzel a kérdéssel „merészel“ foglalkozni, de hivatkozik a „Tudományokhoz illő szólás szabadság“-ra és hátkodik elgondolásait papírra vetni.

A könyv a Duna—Tisza-csatornáról és a Dunakorzó kérdéséről, kétségtelenül legelső nyomtatásban megjelent munka, mai szemmel nézve sok humoros gondolatot tartalmaz, de mélységére szolgálhat, hogy roppant érdekes és hazafias érzelmektől tulfutott ambícióval írta meg szerzője.

Azzal kezdi Vizer urunk, hogy az 1838. évi árvizen okulva tenni kell valamit, mert féltő, hogy Pest-Buda testvér városokat ismét nagy katasztrófa éri, ha nem gondoskodunk kellő védelemről. Fájjalja a szerző, hogy egy „tudós britt“ (Clark Ádám) építi a Lánchidat és nem magyar mérnökök. Különbén a Lánchid elhelyezésével és technikai kivitelezésével egyáltalán nincs megelégedve, mert szerinte a két pilléres megoldás katasztrófális és elrettentő példának hozza fel, hogy az 1838. évi árviz idején, semmi sem állott útjában a zajló jégnek, mégis beláthatatlan katasztrófát okozott az árviz. Mi lesz itt akkor... (kiált fel), ha még két pillér fogja útját állni a zajló jégnek?...

Abban a szent meggyőződésében, hogy a Lánchid pillérei okvetlen valami nagy katasztrófát fognak előidézni, hivatkozik az 1751. évi 14. törvénycikkre, mely szerint „Ha valamely vízi építmény káros az árviz területeken, úgy azt le kell azonnal bontani.“ Ezen törvény erejében bizva, tehát nem kevesebbet követel a szerző, mint bonsák le a Lánchidat..., illetve legyen csak egy pillér, mivel így kevesebb az ellenállás... De azért is, mert „az jobb és biztonságosabb“. De adjuk át a szót Vizer István urnak, a „Táblabíró és Diplomaticus Hiteles mérnök“-nek:

„A' Dunai közép oszlopot óhajtottuk volna idővel a' sziget alsó orrával egy vonandó keskeny töltés nyelvvél, s mind a két felől fűzkekkel vagy négyszögü kirakott kövekkel a vizmosás ellen megóva öszvekötetni s séta helyyé idomittatni.“

Ez volt tehát a Dunakorzó gondolatát száz év előtt.

A Duna—Tisza csatornára vonatkozólag a szerző így ír: „A magyar Státus gazdasági eszmék egyik legfontosabb s legfenségesebbike a Duna—Tiszát öszefoglaló s hajókázható már régen tervezett csatornát, valahára létesíteni. Ennek nagyszerűségét s leirhatatlan hasznát első státus férfaink elismerték s ezért életbe léptetni hazafi buzgósággal törekednek“.

Kitűnik a könyvből, hogy 1844-ben „báró Sina György hatalmas javallatára 50 ezer pengő-forintot öszgyűjteni határozott“, hogy ezzel a pénzzel megépítsék a Dunát, Tiszát öszveköttő csatornát.

Most pedig csapjuk be ezt a porszagu könyvet és nézzük meg, mi a helyzet: a Lánchidon vígan robognak az autók, a „tudós britt“ jól számított, a két pillér nem okozott semmi katasztrófát. A szigetet öszveköttő „keskeny sáv“ helyett itt a kiszélesített Margithid. A közeljövőben megépül Európa egyik legszebben díszített korzója, a Dunakorzó.

A Duna—Tisza csatorna pedig — hát ez még messze van —, de nyugodtan álmodhatik róla jó Vizer István uram a veszprémi öreg temetőben, hogy az Isten nyugtassa haló poraiban, mert eljön ennek is az ideje...

1927 — 1695